

Międzynarodowa konferencja naukowa „The Ways of Lifelong Learning. Towards Socially Relevant Quality in European Universities”, Dolnośląską Szkoła Wyższa, Wrocław, 22–24.06.2016 r.

Jednym z wyzwań stojącym przed współczesnym szkolnictwem wyższym jest wypracowanie rozwiązań, w tym rozwiązań organizacyjnych, instytucjonalnych, proceduralnych i kadrowych, w zakresie całościowej edukacji i uznawalności efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną. Stworzenie i przetestowanie tego typu rozwiązań było jednym z celów międzynarodowego projektu „EDUPRO – Promocja uczenia się przez całe życie w szkołach wyższych przez wdrożenie innowacyjnych praktyk w zakresie uznawalności efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną” (ang. „Promoting LLL in HE by implementing innovative practices in RPL”), który współfinansowany był z środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus +, Akcja 2: Partnerstwa strategiczne. Projekt ten realizowany był od 1 września 2014 roku do 31 sierpnia 2016 roku przez Dolnośląską Szkołę Wyższą (Polska), w partnerstwie z Uniwersytetem Algarve w Faro (Portugalia), Uniwersytetem Gdańskim (Polska) oraz Uniwersytetem w Warwick (Wielka Brytania). Szczegółowe informacje dotyczące tegoż przedsięwzięcia, w tym jego przebiegu i rezultatów, dostępne są na stronie internetowej: http://edupro.dsw.edu.pl/?page_id=251&lang=pl.

W ramach prezentowanego projektu w dniach 22–24 czerwca 2016 roku we Wrocławiu odbyła się Międzynarodowa konferencja naukowa „The Ways of Lifelong Learning. Towards Socially Relevant Quality in European Universities”, która zgromadziła przedstawicieli ośrodków naukowych z kraju i Europy. Organizatorzy tejże konferencji zaprosili jej uczestników do podjęcia następujących tematów i problemów:

- rola szkolnictwa wyższego w rozwoju edukacji przez całe życie i przewyżnianiu nierówności,
- wsparcie instytucjonalne i struktury wspierające nietradycyjnych dorosłych studentów;
- potencjał, wyzwania i praktyki uznawalności efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną a zwiększenie dostępu do szkolnictwa wyższego i poszerzanie edukacji przez całe życie w tym obszarze kształcenia,
- doświadczenia edukacyjne nietradycyjnych dorosłych studentów na gruncie szkolnictwa wyższego,

– oddziaływanie pochodzenia społecznego, płci, pochodzenia etnicznego i niepełnosprawności na uczenie się w zakresie szkolnictwa wyższego.

W czasie trwania konferencji zastosowane zostały różnorodne formy prezentacji rozważań dotyczących wskazanych powyżej zagadnień, co sprzyjało spojrzeniu na nie z wielu perspektyw, a tym samym pochyleniu się zarówno nad ich teoretycznymi, jak i praktycznymi aspektami. Pierwszy dzień konferencji rozpoczął się od sesji posterowej projektu EDUPRO, podczas której uczestnicy konferencji mogli dyskutować z członkami zespołu projektowego, m.in. na temat dotychczasowych rezultatów poszukiwań prowadzonych przez nich w związku z realizowanym przedsięwzięciem. Następnie przeprowadzona została pierwsza sesja plenarna. W czasie jej trwania Andrea Waxenegger wygłosiła referat pt. *University Lifelong Learning in Europe and its social dimension – notes from practice*. Po zakończeniu tegoż wystąpienia miała miejsce dyskusja, której moderatorkami były: Maria Mendel i Barbara Merrill.

Dwie kolejne sesje plenarne odbyły się drugiego dnia konferencji. Podczas pierwszej z tych sesji Tomasz Szkudlarek zaprezentował wystąpienie nt. *Life-Long Learning and Knowledge Politics*, a następnie odbyła się dyskusja moderowana przez Johna Fielda i Ewę Kurantowicz, druga zaś przeprowadzona została w formie panelu dyskusyjnego zatytułowanego *Rethinking Knowledge triangles – external stakeholders as advocate for Lifelong Learning*. Moderatorami tego panelu byli: Antonio Fragoso i Adrianna Nizińska, natomiast jako paneliści uczestniczyli w nim: Izabela Beno (menadżer projektu EDUPRO), Maciej Litwin (Wrocław Academic Hub), Marcin Kowalski oraz Marcelina Palonek (Lower Silesia Employers Association).

Uczestnicy konferencji mieli również możliwość wzięcia udziału w sesji tzw. *learning cafe session*, które opierały się na prostym, skutecznym i elastycznym formacie „naukowych kawiarni” (ang. *learning café*) służących zaistnieniu/organizacji dialogu dużych grup. Gospodarze tych „naukowych kawiarni” – prelegenci, mieli maksymalnie 20 minut na zaprezentowanie swoich wystąpień i taką samą ilość czasu na prowadzoną przy okrągłym stole dyskusję ze słuchaczami. Następnie jeszcze dwukrotnie ich „naukowe kawiarnie” odwiedzane były przez kolejnych słuchaczy, którym także prezentowali swoje referaty i z którymi przy okrągłych stolikach toczyli rozmowy, mogąc tym samym poznać ich rozważania/przemyślenia/opinie na dany temat. Warto w tym miejscu odnotować, że w każdej z prezentowanych sesji były po trzy „naukowe kawiarnie”, a uczestnicy konferencji mogli odwiedzić wszystkie z nich w jednej sesji.

Gospodarzami poszczególnych „kawiarni naukowych” podczas sesji pierwszej byli: Barbara Merrill i Scott Revers z referatem pt. *Employability, Inequalities and UK Higher Education*; José González-Monteagudo, Teresa Padilla-Carmona, María Tenorio-Rodríguez i Maria Vázquez-Granadero z referatem pt. *Career plans of non-traditional students in the University of Seville*; Patrycja Łąga z referatem pt. *University action research for building a support group as an example of Lifelong Learning*. W sekcji drugiej swoje wystąpienia wygłosili: Fergal Finnegan i Jerry O'Neill: *Equality in, and after. Higher Education in Ireland: enhancing non-traditional students' employability through a study of their learning and working lives*; Lucie Bucharova, Agata Gajewska-Dyszkiewicz, Monika Rusnak, Beata Telatynska, Tamas Toth, Josefina Wagner i Beata Zwierzyńska: *European Doctorate in Teacher Education (EDiTE)*; Tewodros Getachew Woldeselassie *Reflective Processes in Normalizing Pains: Higher Education Experiences of Students with Disabilities in Addis Ababa University, Ethiopia*. W sekcji trzeciej referaty zaprezentowali: Nadja Thoma: *Language(s) in higher education. Biographical perspectives of students of German with "migration background"*; Kinga Majchrzak: *The project "Students" attitudes to sites of (non)memory at NCU' as a way to the implementation of humanistic goals of Higher Education*; Monika Noworolnik-Mastalska: *LLL at the work place. CSRas a case study*. W czasie sekcji czwartej uczestnicy konferencji mogli wysłuchać wystąpień, których autorami byli: Jacek Lewicki i Kinga Kurowska: *Does the practical profile of studies require a new organization of curricula and innovative methods of education?*; Liliana Paulos, Sandra T. Valadas i Antonio Fragoso: *How to get in? Students constraints in joining the labour market in Portugal*; Marcelina Turbak: *Education as a loyalty program. One step further in lifelong learning. Case study of CRC*. W sekcji czwartej prelegentami byli: Anna Bilon: *Experiencing RPL by candidates and the university staff*; Will Curtis: *Transformational learning for adult students: the development and success of the "Warwick Gateway to HE"*; Maria Mendel, Ryta Suska-Wróbel i Marcin Zieliński: *Parents as Lifelong Learners and the University Lifelong Learning*. Natomiast w sekcji szóstej z referatami wystąpili: Magdalena Czubak-Koch i Ewa Kurantowicz: *The ways of graduates' recruitment – the employers' perspective*; José González-Monteagudo, Teresa Padilla-Carmona, María Tenorio-Rodríguez i Maria Vázquez-Granadero: *Employability skills developed by non-traditional students along their undergraduate program*; Adrianna Nizińska: *Bologna Process implementation in European Higher Education Area. Challenges and opportunities for Lifelong Learning*.

Trzeciego dnia konferencji biorące w niej udział osoby miały możliwość uczestniczenia w turystycznej wizycie studyjnej.

Podsumowując, należy stwierdzić, że prezentowana konferencja zasłużyła na miano znakomitej płaszczyzny międzynarodowej wymiany doświadczeń i wspólnego uczenia się. Przedsięwzięcie to stworzyło uczestnikom niepowtarzalną okazję do wielokierunkowego namysłu nad teorią i praktyką współczesnego szkolnictwa wyższego w kontekście jego integracji z LLL i uznawalności efektów uczenia się uzyskanych poza edukacją formalną.

Kinga Majchrzak

Seminarium „Inspiracje pedagogią freinetowską. Dzienniki Haliny Semenowicz – matki i obywatelki”, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, 14.07.2016 r.

Wydanie drugiego tomu serii *Inspiracje Freinetowskie*, podsumowującej drugi etap realizacji projektu badawczego „Wymiary biograficznego uczenia się w świetle dzienników Haliny Semenowicz”, stało się impulsem do zorganizowania 14 lipca 2016 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK seminarium, będącego kolejną okazją do przypomnienia osoby Haliny Semenowicz – twórczyni i propagatorki ruchu freinetowskiego w Polsce, która pozostawiła po sobie żywe dziedzictwo w postaci inicjatyw oraz propagatorów pedagogii wrażliwości, podmiotowości oraz samodzielności dziecka i nauczycieli.

Obecnie wiedzę o Halinie Semenowicz możemy czerpać od osób, które znały ją osobiście i z nią współpracowały, jej poglądy rekonstruować na podstawie autorskich publikacji oraz o niej samej z dzienników, jakie prowadziła przez 36 lat swojego życia. Właśnie dzienniki były przedmiotem badań prowadzonych przez studentów WNP UMK, których analizy zaprezentowano w pierwszej książce poświęconej tylko Halinie Semenowicz pt. *Dzienniki Haliny Semenowicz – matki i obywatelki* pod red. Hanny Solarczyk-Szwec i Agaty Szwec. Jej wydanie stało się okazją do podsumowania i oceny projektu, którego efektem jest ta pozycja, oraz możliwością refleksji nad kategoriami, które miały szczególne znaczenie w interpretacji dzienników Haliny Semenowicz: uczenie się przez całe życie, doświadczenie oraz emocje.

Po otwarciu seminarium i przywitaniu gości przez profesor Hannę Solarczyk-Szwec mgr Agata Szwec przybliżyła uczestnikom seminarium zakres tematyczny książki *Inspiracje pedagogią freinetowską. Dzienniki Ha-*